

EVALUAREA ÎN ÎNVĂȚĂMÂNTUL PREȘCOLAR

Cornelia TROF, Grădinița CU P.N. Bolotești, România

<https://orcid.org/0000-0002-2223-8701>

CZU: 373.2.091.27

DOI: 10.46727/c.04-05-11-2022.p233-236

Rezumat: Evaluarea reprezintă totalitatea activităților prin care se colectează, organizează și interpretează datele obținute în urma aplicării unor tehnici, metode și instrumente de măsurare, elaborate în conformitate cu obiectivele și tipul evaluării, în funcție de conținutul și grupul de lucru vizat, în scopul emiterii unei judecăți de valoare pe care se bazează o anumită decizie în plan educațional.

Summary: The evaluation represents the totality of the activities through which the data obtained as a result of the application of some techniques, methods and measurement tools are collected, organized and interpreted, developed in accordance with the objectives and type of the evaluation, depending on the content and the targeted work group, in order to issue a judgment of value on which a certain educational decision is based.

Multiplele schimbări din societatea contemporană au declanșat o refacere și o nouă organizare a strategiilor de evaluare care să îndeplinească mai multe cereri precum lărgirea activităților de evaluare, formularea altor indicatori, diversificarea tehnicilor de evaluare, precum și creșterea gradului de adaptare a acestora la situații didactice concrete, lărgirea evaluării spre mai multe rezultate ale spațiului educațional, centrarea evaluării asupra rezultatelor pozitive și ignorarea sau îmbunătățirea în permanență a celor negative, transformarea copilului într-un partener, prieten al educatorului în evaluare prin autoevaluare, interevaluare și evaluare controlată.

În sens larg, prin *strategie* se înțelege ansamblul de acțiuni, fapte pe care cineva le face pentru a ajunge la o țintă atât pe termen lung. cât și scurt. Din punct de vedere al educației, strategia are drept scop asigurarea și pregătirea resurselor umane și materiale, probleme de planificare și organizare a muncii, de cooperare în cadrul organizației sau cu alte organizații etc., potrivit funcțiilor managementului modern, toate acestea având însă un caracter anticipativ, cu bătaie lungă, deci un pronunțat spirit de previziune.

Astfel că, termenul de strategie devine direct proporțională cu activitatea didactică, evaluarea altei activități din procesul de învățământ. Activitatea didactică, are la bază trei principii, predare – învățare-evaluare. De asemenea, evaluarea urmărește și aspectele din munca educatoarei, concretizată prin atitudinea pe care o are față de copii, prezentarea conținuturilor și integrarea acestora. Evaluarea trebuie să vizeze nu numai copiii prin cunoștințe, cât și evaluarea profesorului, îmbunătățirea modalității de predare și oferire a informației copiilor.

Sistemul de evaluare nu este o etapă suprapusă procesului de învățare, ci reprezintă o continuitate a actului de predare-învățare-evaluare. Cunoașterea copilului implicat în procesul de educare înseamnă expunerea acestuia la fiecare dintre cele trei componente ale procesului instructiv educativ: *predare, învățare și evaluare*. Dacă modalitatea tradițională, învățământul tradițional păstrau în umbră evaluarea, punând accent pe predare și învățare, în pedagogiile moderne evaluarea

capătă o importanță deosebită, devenind astfel un instrument corector, un indice al calității predării și învățării prin funcțiile ei de control, reglare și predicție.

Astăzi evaluarea nu mai este reprezentată doar de un sistem prin care se aprecia copilul, ea fiind o completare a învățării, cea care o asistă, măsoară achizițiile individuale ale copilului și susține, reglează fiecare intervenție educativă prin așa numitul feedback, răspuns la actul educativ. Deci, evaluarea reprezintă componenta actului didactic complex, integrat procesului de învățământ, ce are drept scop măsurarea cantității cunoștințelor dobândite, performanțele și eficiența cunoștințelor, iar la un moment dat evaluarea oferă soluții de perfecționare și reglare a actului didactic.

Evaluarea face posibilă aprecierea rezultatelor, în comparație cu obiectivele propuse, mai apoi culege datele necesare cu privire la dezvoltarea psihofizică a copilului, precum și date despre nivelul de cunoștințe și deprinderi ale acestuia. Scopul evaluării este să se realizeze însușirea tematicii, sistematizarea și consolidarea celor învățate anterior și pregătirea pentru noi conținuturi. În urma rezultatelor care se obțin, se pregătește următoarea etapă și anume stabilirea de programe suplimentare de instruire pentru cei cu rezultate foarte bune, precum și programe de recuperare pentru cei cu rezultate mai puțin bune. Un aspect important pe care educatoarea trebuie să îl aibă în vedere este buna cunoaștere psihologică a copilului cu atât mai mult cu cât la această vârstă, informația este foarte rapidă și vastă, diversificată, iar educarea trebuie să-și adapteze activitatea la particularitățile copiilor și să sorteze informațiile bune de cele mai puțin bune.

În activitatea din grădiniță, procesul de evaluare are drept scop măsurarea și aprecierea cunoștințelor, priceperilor și deprinderilor dobândite de copii în cadrul activităților instructiv-educative. Dacă în plan se pune accent pe evaluarea copilului, a cunoștințelor acestuia, în același timp, evaluarea urmărește și aspectele formative ale muncii educatoarei, concretizată în modalitățile de abordare a conținuturilor precum și modalitatea de transmitere și punere în practică a acestora.

Funcțiile evaluării preșcolarului

Evaluarea preșcolară reprezintă un ansamblu de activități, care au scop anumite intenții. Acestea prelucrează datele imediate și contingente, raportându-se la o serie de funcții și scopuri bine formulate. Scopul evaluării nu este de a ajunge la anumite date sau predicții, ci de a perfecționa și a regla procesul educativ. Dacă ne raportăm la derularea unei secvențe de învățare sau la un ansamblu bine precis de activități de formare, se desprind funcții ale evaluării specifice dimensiunii normative ca cea *constatativă, diagnostică sau prognostică*, precum și funcții specifice dimensiunii formative ca cea *motivațională, decizională, informațională*.

Ca și ajutor pentru educator, evaluarea vizează: culegerea de informații în ceea ce privește măsura în care au fost atinse obiectivele stabilite la activitate, controlul asupra activității pe care o

desfășoară, stabilirea modului eficientizării, structurării, accesibilizării conținutului, precum și alegerea strategiei potrivite grupei cu caracteristicile lor, detectarea unor lacune, dificultăți, motivul rămâneri în urmă pentru ca pe baza acestora să se elaboreze un plan de recuperare (cu întreaga grupă, pe grupe mici sau individual) , anticiparea, proiectarea, organizarea și conducerea eficientă a următoarelor conținuturi.

Pentru preșcolar, beneficiile funcțiilor specifice ale evaluării sunt: îl ajută pe acesta să fixeze, să consolideze și să rețină cunoștințele, prin repetarea și întărirea pozitivă pe care evaluarea o determină, să integreze conținuturile în sisteme, să-i sporească încrederea în forțele proprii și să-i corecteze comportamentele negative sau să i le tempereze, îi motivează interesul pentru cunoaștere, stimulându-i și dirijându-i învățarea, ajută la formarea capacității de autoapreciere și autoafirmare, curaj și încredere, contribuie la formarea legăturii grădiniței cu familia.

În concluzie, toate aceste funcții arată importanța includerii evaluării în procesul instructiv-educativ.

Evaluarea în învățământul preșcolar presupune trei mari etape pe durata întregului an școlar și anume, *evaluarea inițială, continuă și finală*.

Evaluarea inițială - se realizează la începutul anului școlar, în momentul începerii unui program de instruire și are rol de a stabili nivelul de cunoștințe, priceperi și deprinderi, de a cunoaște capacitățile de învățare ale copiilor. Concluziile care au loc după aceasta, în urma evaluării inițiale ajută la realizarea predicției, adică la stabilirea punctelor, conținuturilor esențiale ale activității viitoare, a obiectivelor, alegerea strategiilor adecvate pentru obținerea performanței copiilor, ritmul de parcurgere a conținuturilor , metodelor, deci planul pentru eficiența procesului de învățământ preșcolar viitor. Ceea ce se obține în urma evaluării inițiale, ajută la conturarea activității didactice în trei planuri:

- stabilirea modalității adecvate de predare a noului conținut;
- organizarea unui plan clar, precis de recuperare pentru întreaga grupă de copii sau parțial;
- aplicarea unor măsuri recuperatorii sau suplimentare pentru unii copii din grupă, fie de sprijin și recuperare, fie activitate suplimentară pentru copiii supradotați.

Evaluarea formativă, continuă în grădiniță reprezintă verificarea rezultatelor pe parcursul actului didactic. Ea poate fi efectuată după fiecare activitate care are loc la grupă sau se poate efectua după proiecte tematice mari pe săptămâni, unități sau teme importante. Evaluarea continuă reprezintă pentru educatoare un răspuns continuu la actul de predare învățare, dar și pentru preșcolari, care dobândesc confirmarea că și-au dobândit, însușit corect cunoștințele. Acest tip de evaluare este deosebit de important, deoarece permite evaluarea performanțelor tuturor copiilor, precum și lacunele care au avut loc în aceste secvențe sau parcurs educațional. Evaluarea continuă are un caracter continuu și este integrată în actul didactic, realizându-se pe parcursul activității de

predare – învățare, punându-se accent pe verificarea cunoștințelor, priceperilor și deprinderilor copiilor.

Evaluarea sumativă, cumulativă, are loc de obicei la sfârșitul unui semestru, al unui an școlar, având drept scop realizarea unui sondaj, bilanț între ceea ce s-a predat și ceea ce a reținut copilul, ce cunoștințe și deprinderi a asimilat. Rezultatele obținute sunt direct proporționale cu obiectivele programei preșcolare, gradul în care se pot realiza și cu mijloacele și strategiile didactice propuse de fiecare cadru didactic.

Evaluarea sumativă trebuie raportată la următoarele aspecte: obiectivele generale și specifice ale formării copiilor; nivelul inițial la care au fost copiii și lacunele care le-au întâmpinat; puterea și priceperea fiecărui copil.

Evaluarea este importantă în grădiniță, deoarece reglează și forțează atât copilul, cât și educatoarea să inoveze și să progreseze în activitatea didactică, astfel că educația presupune progres, iar evaluarea este instrumentul de conducere a preșcolarului spre evoluție, pentru o integrare optimă în următorul modul evolutiv, școala.

Bibliografie:

1. AUSUBEL, P. D., ROBINSON, R. F. Pedagogia secolului XX. Învățarea în școală. București: EDP., 1981
2. BOCOȘ, M., JUCAN, D. Teoria și metodologia instruirii. Teoria și metodologia evaluării, Pitești: Paralela 45., 2007

MODALITĂȚI DE IMPLEMENTARE A ELEMENTELOR DE LIMBAJ PLASTIC ÎN CADRUL ACTIVITĂȚILOR ARTISTICO-PLASTICE LA PREȘCOLARI

Elena VINNICENCO, dr., conf. univ., Universitatea Pedagogică de Stat „Ion Creangă” din
Chișinău, Republica Moldova

<https://orcid.org/0000-0002-7378-7284>

Marina FONARI, studentă, Universitatea Pedagogică de Stat „Ion Creangă” din Chișinău,
Republica Moldova

<https://orcid.org/0000-0003-4632-7781>

CZU: 373.2:73

DOI: 10.46727/c.04-05-11-2022.p236-241

Rezumat. Artă este o formă de cunoaștere prin intermediul imaginilor artistice și contribuie la lărgirea orizontului de cunoaștere, la perceperea cât mai completă și cuprinzătoare a realității. Dintre limbajele artei, limbajul plastic este cel mai preferat de către preșcolar, deoarece are misiunea de a echilibra și de a armoniza relațiile copilului cu natura, cu frumosul din jur. Activitățile artistico-plastice sunt extrem de flexibile și variate, cu o pondere mare în educarea creativității preșcolarului.

Cuvinte-cheie: vârsta preșcolară, limbaj plastic, joc, tehnici picturale, compoziție plastică.

Abstract: Art is a form of knowledge through artistic images and contributes to widening the horizon of knowledge, to the most complete and comprehensive perception of reality. Among the languages of art, the plastic language is the closest to preschoolers, because it has the mission of balancing and harmonizing the